

Raad van State, afdeling Wetgeving

Advies 74.654/1 van 10 november 2023 over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de ijkverrichtingen voor opslagtanks'

Op 12 oktober 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de ijkverrichtingen voor opslagtanks'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 31 oktober 2023. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Brecht STEEN, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 november 2023.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP EN REIKWIJDTE VAN HET ONDERZOEK

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe het koninklijk besluit van 3 november 1993 'betreffende de landtanks' op te heffen, en in de plaats daarvan een herziene en gemoderniseerde regeling aan te nemen. Het ontwerp werd reeds eerder voor advies aan de Raad van State voorgelegd en leidde tot advies 69.843/1/V van 2 augustus 2021.(1)

2. De Raad van State, afdeling Wetgeving, verleent, behoudens in geval van wijziging van de juridische context, in de regel geen nieuw advies over bepalingen die reeds eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen. Met betrekking tot die bepalingen wordt verwezen naar het desbetreffende advies.

Om die reden wordt hierna enkel ingegaan op het nieuwe artikel 12 van het ontwerp, dat werd toegevoegd naar aanleiding van advies nr. 206/2021 van 16 november 2021 dat de Gegevensbeschermingsautoriteit over het ontwerp heeft uitgebracht.

RECHTSGROND VAN DE ONDERZOCHE BEPALING

3.1. In de bij het ontwerp gevoegde rechtsgrondentabel wordt voor het nieuwe artikel 12 van het ontwerp rechtsgrond gezocht in artikel VIII.53, § 1, van het Wetboek van economisch recht (hierna: WER). Deze bepaling luidt als volgt:

"De Koning bepaalt de nadere regels voor de modelgoedkeuring voor de eerste ijk, voor de herijk en voor de technische controle. Hij bepaalt het model van de merken en attesten."

3.2. Het nieuwe artikel 12 van het ontwerp identificeert de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van ijkverrichtingen voor opslagtanks en bepaalt de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die in het kader van de ontworpen regeling worden verwerkt. Die bepaling regelt aldus uitdrukkelijk de verwerking van persoonsgegevens.

In het licht van het legaliteitsbeginsel dat is neergelegd in artikel 22 van de Grondwet, waaruit voortvloeit dat de Koning de verwerking van persoonsgegevens pas kan regelen nadat de essentiële elementen van de gegevensverwerking bij wet zijn geregeld, volstaat artikel VIII.53, § 1, WER echter niet als rechtsgrond voor het nieuwe artikel 12 van het ontwerp. Ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid maken de volgende elementen immers in beginsel 'essentiële elementen' uit die bij wet dienen te worden geregeld:

- 1) de categorie van verwerkte gegevens;
- 2) de categorie van betrokken personen;
- 3) de met de verwerking nagestreefde doelstelling;
- 4) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en
- 5) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.(2)

Doordat artikel 12 van het ontwerp de maximumtermijn voor het bewaren van de betrokken persoonsgegevens vaststelt, regelt het een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens. Een dergelijke bepaling kan niet door de Koning worden vastgesteld, maar dient door de wetgever zelf te worden aangenomen. Van de gelegenheid zou overigens gebruik moeten worden gemaakt om in boek VIII van het WER alle essentiële elementen te regelen van de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de ijking van meetinstrumenten.

Daarnaast dient er op gewezen te worden dat artikel 22 van de Grondwet, naast een formeel legaliteitsbeginsel ook een materieel legaliteitsbeginsel bevat, dat vereist dat elke inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens in "duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen" wordt geformuleerd.(3) Er kan nu al op worden gewezen dat een maximale bewaartermijn die wordt geformuleerd in functie van de verjaringstermijn onduidelijk is en de rechtszekerheid niet ten goede komt, onder meer omdat niet duidelijk is of rekening moet worden gehouden met de schorsing en stuiting van de verjaringstermijn en hoe het verstrijken van de verjaringstermijn moet worden vastgesteld. Evenmin is het voor elke belanghebbende duidelijk wanneer de procedures en rechtsmiddelen definitief zijn beëindigd.

De griffier,

Greet VERBERCKMOES

De eerste voorzitter,

Wilfried VAN VAERENBERGH

Nota's

(1) Adv.RvS 69.843/1/V van 2 augustus 2021 over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de ijkverrichtingen voor opslagtanks'.

(2) Zie adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020—21, nr. 55-1951/001, 119). Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

(3) Zie in die zin GwH 21 september 2023, nr. 123/2023, B.19.5.
